

Poziv za radove

Tematski broj *Etički standardi u novinarstvu*

Udruženje novinara Srbije (UNS) i Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS) su 2006. godine usvojili zajednički tekst Kodeksa novinara Srbije. Ovaj dokument predstavlja etički standard profesionalnog ponašanja novinara i okvir prema kome treba da se unapređuje ugled novinarske profesije, sloboda mišljenja i izražavanja i nezavisnost medija. U širem kontekstu, donošenje i primena etičkih kodeksa u cilju samo-regulacije profesije i standardizacije novinarstva predstavljalo je izazov za sve postkomunističke zemlje centralne i istočne Evrope, uključujući i Srbiju. U većini tih država uspostavljeni su mehanizmi i tela koja nadgledaju primenu etičkih kodeksa, kao što su saveti za štampu. Međutim, ovi mehanizmi, kao i sami kodeksi, nemaju praktičan značaj ukoliko ne postoji volja novinara da poštuju načela profesionalnog ponašanja i ukoliko se medijske organizacije ne ohrabruju da se pridržavaju etičkih pravila. U eri tabloidizacije medijskog sadržaja, fabrikovanja informacija, lažnih vesti, „alternativnih činjenica“, google novinarstva, profitno orijentisanih medija koji podižu tiraže i gledanost senzacionalističkim izveštavanjem, etičke i profesionalne norme se često krše. Anketno istraživanje sprovedeno pet godina nakon usvajanja Kodeksa je pokazalo da je trećina ispitanika izabrala odgovor da „novinari u Srbiji niti poznaju, niti se pridržavaju principa novinarske etike“, dok su ostali ispitanici prepoznali da novinari poznaju sadržinu odredbi kodeksa, ali ih ne primenjuju dovoljno (45%), odnosno da ih skoro uopšte ne primenjuju (23%) (Milivojević sa saradnicima, 2011). U Izveštaju o monitoringu poštovanja Kodeksa novinara Srbije u dnevnim listovima u periodu od 01. marta do 31. decembra 2016. godine, Savet za štampu konstatuje da postoji značajan porast broja tekstova u kojima se krše etički standardi. Najčešće se krše odredbe koje se odnose na istinitost izveštavanja, novinarsku pažnju i privatnost osoba o kojima se izveštava i pravo na pretpostavku nevinosti.

Prošle godine Savet za štampu je izdao Smernice za primenu Kodeksa novinara Srbije u onlajn okruženju (2016), koje bi trebalo da odgovore na izazove digitalnih tehnologija. Smernicama su, između ostalog obuhvaćeni: prikupljanje informacija sa internetskih društvenih mreža, objavljivanje ispravke i odgovora u onlajn izdanjima, moderiranje komentara i pitanja privatnost. Pored izazova za same novinare i medije, digitalna izdanja predstavljaju izazov i za tela nadležna za praćenje kodeksa jer se kršenje etičkih normi teže prati i uočava.

Posle deset godina od usvajanja Kodeksa novinara Srbije, ovaj specijalni broj časopisa CM ima za cilj da razmotri glavne probleme, (ne)uspehe i izazove u primeni etičkih standarda u novinarskoj profesiji sa lokalnog, nacionalnog i međunarodnog aspekta, ne ograničavajući se samo na Srbiju. Pozivamo Vas da pošaljete predloge za teorijske, pregledne i originalne

istraživačke radove koji doprinose diskusiji o savremenim etičkim pitanjima koja se postavljaju pred novinarsku profesiju.

U širem spektru tema koje mogu da budu uzete u obzir nalaze se:

- medijska etika
- novinari i etički kodeks
- etika u štampanim medijima
- etika u elektronskim i onlajn medijima
- novi teorijski i metodološki pristupi izučavanju medijske etike
- mehanizmi koji nadgledaju primenu etičkih kodeksa
- komparativna analiza primene etičkih kodeksa u postkomunističkim zemljama

Molimo Vas da apstrakt rada, ne duži od 500 reči, pošaljete na adresu cm@fpm.bg.ac.rs do 30. aprila 2017. godine. Autori izabranih radova će biti obavješteni o predaji pune verzije rada do 15. maja 2017. godine. PUNE verzije rada biće recenzirane. Tematski broj će biti objavljen u decembru 2017. godine. Više informacija o časopisu možete pronaći na ovoj [adresi](#).

Važi datumi:

30. april 2017.	Prijava apstrakta
15. maj 2017.	Obaveštenje o prvoj selekciji radova
15. jul 2017.	Predaja pune verzije rada
1. septembar 2017.	Obaveštenje o recenziji
1. oktobar 2017.	Predaja rada posle recenzije